

Mida ERASMUS+ õpirände taotlused “räägivad”?

Halliki Harro-Loit

Kogemus – praegune vajadus – mõju/tulemus

- Kogemus ja tegevused

Eeldab arengu analüüsi lähtuvalt eesmärkidest – et kus me oma “teekonnal” praegu oleme? Ja kuhu ning kuidas tahame jõuda?

Näide

1. Meie kooli eesmärk on arendada välja õppimist toetav tagasi- ja edasiside ning hindamine. 2. Selleks peame arendama välja nt. 3 aines diagnostilised testid 3. Meil on olemas 3 huvitatud õpetajat 4. Me uurime, kas Eestis on kompetentsi, jagame ideid, teeme mõned katsed ... 5. me uurime, kus on Euroopas kompetents/kogemused 5. Mida oleme teada saanud ja mida tahame õppida, kus ja kuidas?
2. Läbimõeldus paistab taotlusest hästi välja

Taoltuse küsimus 1: millised on Teie organisatsiooni tegevused ja kogemused antud taoltuse jaoks olulistes valdkondades?

- *Üks hea praktika näide:* ... Lasteaed **plaanib** lasteaia õppekava täiendamiseks koostada 2016/2017 a. **meediaalase õppekava osa** ning koostada meedialaste tegevuste **ideekausta**, mida saab kasutada õppetöös erinevas vanuses lastega.
- Lasteaia juhtkond ja õpetajad **on loonud** mitmeid õppevideoid, mis on nähtavad lasteaia veebilehel (viide). Entusiastlikud õpetajad **on loonud** koos lastega veebipõhise ajalehe, pildiraamatu, kuuldemängu, mitmeid multifilme ja reklaamvideo.
- Õpetajad **on tutvustanud** lastele ka sotsiaalmeediat, selle võimalusi ning ohte. Samas on see tegevus olnud projektipõhine, ilma **õppekava** toetuseta, tuginedes õpetajate kogemustele ja huvidele.

Kas väga suured ja üldised eesmärgid on ühe projekti raames realiseeritavad?

- Formuleeritakse väga laialdased valdkonnad, nt. “innovaatiliste õpimeetodite õppimine”, “õpetaja professionaalse pädevuse tõstmine”; “koostöös Euroopa partnerkoolidega on võimalik luua ühine väärtusruum digipädevuste arendamisel ja rakendamisel õppeprotsessi loomuliku osana”
- Siin võib taotluste kirjutajaid eksitada sulgudes antud võtmesõnade loetlemine, eriti väljend “Euroopa mõõde”, mida mitmetes taotlustes tõlgendatakse kui vajadust olla kursis *Euroopa hariduse arengutega*.

Väga üldised ja mitte mõõdetavad eesmärgid, nn “projektidiskursus”

- *Kooli eesmärk on 2021. aastaks rakendada kõige innovatiivsemad õppekava ja õppimise mudelid, erilist tähelepanu pööratakse CLIL, ettevõtluse, projekti- ja probleemikesksele õppele.*
- *Et tagada meie hariduse konkurentsivõime, peame olema kursis haridusvaldkonna arenguga Euroopas, arvestama kultuuri- ja majandusruumis toimuvaga ning rakendama parimaid võimalikke praktikaid.*
- *Ja lõppraportis: Tõuseb kooli konkurentsivõime Eesti ja Euroopa kiiresti muutuval haridus- ja sotsiaalmaastikul ning loob soodsa pinnase uute koostööprojektide algatamiseks. Õpirände tulemusel on kool ja õpetajad leidnud hulganisti rahvusvahelisi kontakte.*

Millised on **organisatsiooni vajadused kvaliteedi arendamise ja rahvusvahelistumise kontekstis**? Palun tooge välja olulisemad arendusvaldkonnad (nt **organisatsiooni juhtkonna ja töötajate pädevuse tõstmine**, uued õpetamiseetodid ja/või vahendid, Euroopa mõõde, keeleoskus, **õppekavad**, õppetöö korraldus).

Väga hea taotluse ebaõnnestunud näide, miks?

“Kuna **laste meediaalaseid teadmisi on lasteaedades uuritud vähe** ning **riiklikus õppekavas puudub meediakasvatuse osa, siis oleme plaani võtnud meediaalase õppekava osa koostamise ja rakendamise**. Selle koostamise käigus selgitame välja õpetajate, laste ja lastevanemate **meediaalaste pädevuste taseme eesmärgiga tõsta nende meediaalast teadlikkust**.

Kui soov on koostada meedia-alast **õppekava** saaks toetada õpetajate meedia-didaktika, õppeprotsessi planeerimise, võib-olla ka tagasisidestamise alast pädevust.

Kuidas puutub laste meedia-alaste teadmiste uurimine ja selle vähesus /mis ei ole õige väide/ õppekava koostamisse?

Taotlusdokumentide ristanalüüs näitas, et probleem tekib siis kui ...

- **eesmärkidenä** sõnastatakse kaasaegses hariduses positiivse kuvandiga arengusuunad,
- **tegelikud** õpirände eesmärgid - need ilmnevad valitud kursuste ja **tulemuste** kirjeldustest ja
- ... on tuletatud õpirändes osalevate **õpetajate** huvi ja olemasolevate kursuste sisu kokkusobitamiseks.

Palun selgitage, kuidas teie organisatsioon kavatseb lõimida õpirändel omandatavad pädevused ja kogemused organisatsiooni arendustegevustesse?

Kirjeldatakse kogemuste jagamist, ettekandeid seminaridel; uute õppemeetodite rakendamist üldisel tasemel.

Harva kirjeldatakse kooli/lasteaia **arendusprotsessi** ja omandatud teadmiste, oskuste või kogemuste adapteerimise, levitamise, juurutamisega seotud erinevaid (pikaajalisi) tegevusi.

Kas kogemus puudub?

Võrreldes raportites esitatud järeltegevustega, torkab silma, et õpirännult tulnud õpetajatel on väga kiire...

Projekti “mõju”, kooli vajadused ja soovitud tulemused

- Kõikides taotlustes ja raportites märgitakse vajadust praktiseerida võõrkeelt, laiendada kultuurikogemust ja saada rahvusvahelisi kontakte. See on iga välis-õpirände **lisaväärtus**.
- ERASMUS+ taotleb aga ka koolile olulise teadmuse leidmist ja kojutoomist.
- See on ERASMUS + projektide puhul määratletud “mõju” (*impact*) hindamisega, arusaadavam on sõna “tulemus” (*outcome*).

Kokkuvõttes

- Paistab välja kui hästi on kooli tegelik vajadus ja õpetajate isiklik arendusvajadus läbi mõeldud
- Taotluse ja lõppraporti võrdlemisel paistab silma kui eesmärgid erinevad kursuste (tegelikust) sisust (kuhu mindi)
- On näha punktid, kus kirjutajad on kasutanud väga üldist n.ö. “projekti keelt”
- On näha, kui kirjutajatel on keeruline sõnastada, kuidas nad kavatsevad õpitut oma kooli arendusprotsessis kasutada; ülejala planeeritud järeltegevused kajastuvad lõppraportis

Mida ma soovitan?

- Tehke endale tabel, nii et saate korraga vaadata üle ja kontrollida koherentsust:
- 1. kooli vajadus (see eeldab olemasoleva kogemuse ja puuduva teadmuse analüüsi; puuduva teadmuse mahu sobivust õpirände raamidesse)
- 2. õpirändele mineva õpetaja vajadus
- 3. õpirände vorm ja koht, kuhu minnakse (kas see vastab kooli ja õpetaja vajadustele)
- Oodatav tulemus kooli (teadmuse, arengu) õpirändele mineva/sealt tuleva õpetaja jaoks; sõltuvalt vajadusest võib olla ka õpilaste jaoks